

210 x 14

240

480 lines

lines 28 x 12
336

प्रीति अंक
मे / जून १९८४
२ रुपया

कडकड

रखरख

रसरस

रणरण

रमा रमा

Pundalik Narayan Nayak
Valvay Saray Verem
Phodem Gor 400 401

ऋतु

कावितेचें कोंकणी वैदमार्साक

वर्स : दोन

अंक : तीन

ग्रीष्म अंक

मे/जून १९८४

संपादक :

पुंडलीक नारायण नायक

छापपी आनी उजवाडावपी :

नारायण वादोळकार

कुळागर प्रकाशन,

पो. बाँ. नं. १०९

मडगांव (गोंय) ४०३६०१

छापणावळ :

हिरू नारायण नायक

अपुरबाय प्रिंटर्स

वळवय, गोंय

संपादकाचो पत्तो :

पुंडलीक नारायण नायक

वळवय, सावय-वेरें

फोंडें (गोंय) ४०३४०१

अंकाचें मोल : २ रुपया

वर्सूकी पटी : (विशेशांकासयत)

१२ रुपया

मांडावळ

अभंग

रमेश भगवंत वेळुस्काराचे

संपादकीय

कविता

जे. वि. मोरायश,
वि. वि. बाळिंगा,
दत्तकुमार व्यं. कामत, पी. एन.
शिवानन्द शणै, के. अनन्त भट,
वि. शेट बलराज, पी. जी. कामत

कांतार

तोमाजिन्यू कादोज

कविता

शंकर परळकार, प्रकाश गं. थळी
संतोष जगन्नाथ महाले, निलवा
अ. खांडेकार, माया शेरडेकार,
नूतन सुखठणकार, शकुंतल
आरसेकार, माया सरदेसाय,
रत्नाकर आनंद शणै

बाल गीतां

अरुण साखरदांडे

संस्कृत काव्य

भर्तृहरि/रमणी मित्र

गीत

प्रकाश आचार्य

नवीं पुस्तकां

संपादकीय

कोंकणी कविता म्हणजे फक्त गोंयांत तयार जाता ती न्हय.

कोंकणी समाज गोंया भायरुय पातळळा.

ता. ११, १२ आनी १३ मे १९८४ ह्या तीन दिसांत,

अखिल भारतीय कोंकणी साहित्य परिशदेची १५ वी वसका कर्नाटकाच्या

राजपाटणांत बेंगळूर शारांत जाली.

परिशदेंत जाल्ल्या दोन कविसंमेलनांनी सुमार पन्नासांवयर ज्येष्ठ आनी

नवोदित कविनी वांटो घेतलो.

गोंय, मंगळूर, कोचीन, त्रिशूर, मुंबय आदी भागांतल्या काव्याचें

प्रातिनिधीक म्हणूंये अशें दर्शन घडलें.

कोंकणीच्यो वेगवेगळ्यो शैली पळोवपाक मेळळ्यो.

अशाच कांय कवितांचे नमूने अेकठांय करुन ह्या अंकात दिल्यात.

वाचप्यांक आनी कोंकणी कवितेच्या अभ्यासकांक

ते उपकारा पडूंये अशी आस्त आसा.

नाकां नांव तुकां कळों
म्हाकां मन तुजें मेळों
हांव तूं चें नातें जळों
खिण खिणाक ॥ १ ॥

सत् तेंच आतां सांगतां
म्हजें म्हजें म्हण्टा ताजें
जालां जड जड वजें
बुध्दनाशी ॥ २ ॥

देखून वज्या सकलून
मात्सो असो ओडा
म्हज्या जडाकुय नाडा
गिन्यानान ॥ ३ ॥

अभंग

रमेश गभवंत वेळुस्काराचे

१

अुदेतेच्या राया
तुजी पानेता रे माया
म्हजी धरना रे काया
मळव-घेणी ॥ १ ॥

सर्वय शिरडाराचें सुख
म्हज्या शिरांशिरंतरां
म्हज्या तनरांची घरां
आतां पोंवळता ॥ २ ॥

असो सूर्य शिरडांराचो
येता रुंवा रुंवार भार
ना रे भारांकुय थार
शबय गुणी ॥ ३ ॥

खिण खिणाक म्हाकां
तुजी याद जांवची
दोळयांनी ह्या भरचो
नदर तुजी ॥ १ ॥

तुजे नदरेंत
सर्ग सुखा धन
पांच पंचिश्टांचे मन
तंद्रारूप ॥ २ ॥

अशें तंद्रारूप
म्हज्या रंद्रा रंद्रा
कशी कळची ह्यां इंद्रां
नदर तुजी ॥ ३ ॥

४

दुसरे विचारतले तेन्ना
म्हाकां जाप दिवंक जाय
तुमचे जिवेर फुक्या ल्हाय
वेळमारी ॥ १ ॥

म्हजे मातयेन ताकां
म्हाकां केळवंक जाय
तिच्या मोगाची हो भाय
दिवंक जाय ॥ २ ॥

५

हातांत शेंकरे घेवन
ताका म्हणटात गोवर्धन
अशे हांगा जाल्यात कृष्ण
कृष्ण कृष्ण ॥ १ ॥

पावसाळ्या व्हाळांकुय
हे गा म्हणटात यमुना
चुट्टी सोरोपूय मरना
कृष्ण कृष्ण ॥ २ ॥

दर वर्सा मरता
नरकासुरय कड्डाचे
केंस हालना हड्ड्याचे
कृष्ण कृष्ण ॥ ३ ॥

मळबां भेदून युगांचीं
जैतिवंत राधाधन
वयता काळजां सुखोवन
कृष्ण कृष्ण ॥ ४ ॥

हांगा जळीं मळीं
कण कण कशे कृष्ण
भुरगेपणानुच शीण
कृष्ण कृष्ण ॥ ५ ॥

६

आरे आरे किरा
 अड सोडून रे पांदरें
 पांदरें जायसर बोंदरें
 रावुं नाका ॥ १ ॥

मात अडच्या पयलीं
 सांगरे तुज्या पाखांक
 थार ना रे राबित्याक
 मळबामदीं ॥ २ ॥

७

आरे म्हज्या सभाग्या
 मोग दि रे दुसऱ्यांक
 करुं नाकां झांक
 मोगाची रे ॥ १ ॥

मोग मोग म्हणून
 मोग केन्ना जायना
 हेरांक कांयच कळना
 म्हणप चूक ॥ २ ॥

हांव करतलों
 आगा सगळ्यांचेंच बरेपण
 दिवन सगळ्यांक दुशण
 सारकें न्हं ॥ ३ ॥

पायांपोंदचो काळोख
 मात्सो वळखूंक शीख
 कोणूय घालीत भीक
 अज्वाडाची ॥ ४ ॥

८

भाटां आसा भाटां
 पयश्यांच्यो खणी आसा
 फक्त पळयत बसा
 धन म्हजें ॥ १ ॥

धन आसा मुकार
 ताची पोंटाक नाका जाप
 भुकेक घाला खांप
 चुरचुर्यांचें ॥ २ ॥

चुरचुरे हो तुमचे
 सामकें गंगाजळ
 जिणेचो हो मळ
 पयस करी ॥ ३ ॥

देखून म्हण्टां केन्नाय
 घालचें तुमकां जेवण
 ताच्या काळांतरान
 घर भरुं ॥ ४ ॥

काविता

तुजो हांव रिणकारी

जे. बि. मोरायश

प्रकास तुजो दोळयांक

तोपता धनया

तुज्या उज्ज्वल प्रकासांत

म्हजो ल्हान झळक फांकतां

सूर्याक धरच्या

आरशा बरी

काळें मोड एक

आडायत तर उज्वाड तुजो

हांव एक काळोकाची रास

तुज्ये धगधगित उबेंत

हाव तापलां

उज्यांतल्या कोयते बरी

तापोन हांव तांबडो जालां

जशी कोयती बडवून

हाडयेत जाय तो आकार

तसो म्हाका वडय धनिया

हाड तूं म्हाका हावर

काळजांतली उब

निवोंक सोडिनाका

तुज्या मुटितली माती हांव

बोटांनी तुज्या

दांबून पुसून

कर तूं एक मूर्ती

तुज्या मना जोकती

जल्मांत हांव रिणकारी

मरणांत हांव रिणकारी

(' भितरलें तुझान ' संग्रहांतल्यान)

कविता

सुटलो बावडो सुटलो

वि. वि. बाळिगा

फात्यार उटावन वाचताना पेपर
कोनस्यांत दिसता भो लान अक्षर
'बावरायालें मडें देवळा तळयांतू,
महतोबार मंगळूर शहरांतू'

उडलो कि पडलो ? लकैलो कि लकलो ?
आमि नेण तो एकलोंच जाण पुणू- सुटलो बावडो सुटलो
भाड्या बाकीक मातो हून करकावे ?
रीणगारांक चोवनू आडवाट धरकावे ?
कुंकडान रडताना हांतुळ सोडकावे ?
लाकूड वेंचूंक दोंगर चडकावे ?
ना खंचेय ना
हाचि योचताचि ना
योचना सोणू गेला आतिल्यांक तोवे ?
सुटलो बावडो सुटलो

बायलेलि देडि हाति दीग सामाना पट्टि
आलताना पेलताना शिल्ल्यांलि हाडि व्हरा मिट्टि
मंडसालेक वेळु जाल्यार धनियालि कुट्टि
हात पांय झरतु आंग पुरा पिट्टि
आनि आसावे हे त्रास ?
वांण्ट काडचे रातदीस ?
निदला तळयांतू निरायास
व्हे, सुटलो बावडो सुटलो

रेशनू आयलेंवें हातांक गळ्यांय चील
चिमणे तेलाक चोविस औन्सा बोतल
राकून रावका कनिष्ट तीन तास काल
क्यू वाडता दीग दीग बाल
आनि कित्याक राकूका ?
रणरणी वोताक सुक्कां ?
ही उप्राळि अतिता ताका
तो - सुटलो बावडो सुटलो

नळांतू त्या त्या वेळि बंदू जाता उदाक
वाय्तुलें काडयावें गेलां पाताळाक
विद्युत अस्थिर, केदनाहि सगपुक
लें : जोळोयावें बरगाल तेलाक
हाची ताका काळजि ना आनि मात्या खोंचियि ना
अस्थिर जग सोण् गेला दूर खरेंच सुटलो बावडो सुटलो
एक नारलाक मोल राबलां चारि रुपय
शियाळे पितालोवे अडेच रुपय
नारला तेलाक लिटराक लगबग पांतीस रुपय
आयकतलेच वे ? ती बरे तेरा पैसे मौल्याचे रुपय
धारण चडो-मळबाक उडों
रुपये मौल्य आनिकेय देंवो
ताका कितें - सुटलो बावडो सुटलो
माया-ममता, मद-मत्सर, बायल-चेडूव
सुख-दुःख, दीस-रात आसातिवे व्दंव्द
ना, ताची परवाच ना ताका बावड्याक
हें सग खंयसून येवका मेलेले मड्याक ?
बावरायु मोरनु वांचलो
उरललो लोक वांचूनु मेलो
खंडिताकय-सुटलो बावडो सुटलो.

कविता

जनेल

दत्तकुमार व्यं. कामत

‘ ह्या जनेलांत बसल्यार बरो S S वेळ वता ’
हीं अुतरां आतां फाटीं पडलीं.
पैलीं ह्या जनेलांतल्यान
पोरसांतले गुलाब, तांचेर बसपी पिसोळीं
मनां खेळयनालीं
मळब धांपपी ऊंच माडावी पांचवीचार चुडटां
आनी मदले तांबडेगूज नाल्ल
दोळ्यांची तान न्हिवयताले
आयज चारयवटयां कांक्रीटच्या
बिल्डींगानी मळब पुसून वडयलां
जनेलाच्या अेका कोनशार
दिसता अेक निर्शेल्ली खोप
आनी वाटेक दोळे लावन बशिल्ल्या
जाण्टेल्याचें फाटीक तेंकिल्लें पोट
जनेलाचो अेक - अेक खीण
आज यूग जालां ...

(‘ जनेल ’ संग्रहांतल्यान)

कविता

चिनंती

पो. एन. शिवानन्द शेणै

यो यो यो; येवन

ह्या गांवांक राक

मनीश मनशांक

साबाव जिवंशि मारता

आलतांत-पेलतांत लोकटों काण

भुरग्यांवरी खेळतात;

दादल्याक खेळूंक धूवेक

आवसूच दिता;

भुरग्यांक सांतेंत विकून

आवसूच दवरता !

भूक, भूक, भूक, म्हण सांगून

मान विकून खातात,

गुरबीण जातात, वाळांत जातात

चेरडुवाळांक विकून खातात.

देवळांतुली दिवल्यो

फारनु व्हरतात

देवाले पेजेंत

फातोर घालतात

यो यो यो; येवन

ह्या गांवांक राक; येवन

ह्या कुळाक राक; ह्या

कुळाव्यांक राक !

('किरकिर' संग्रहातल्यान)

कांतार

बोस्त्यावांच्यो सुनों

तोमाजिन्यू कादोंज

तिगूय आमी बोस्त्यावांच्यो सुनों

हो सगळो लोक आमकां वळखोन जाणों

गांवचो लोक आमकां इस्तिमासावान म्हुणों

अवचितुच नोशिबार बसलो गुणो

सासुमांय बोरी आसली देवा, माणसुकी आमची कोरताली भावा

देव जाणां कितें जालें तिच्या जीवा

आमकां म्हुण्टा जाय जाल्यार रांदून जेवा

सासुमांय रे बोरीच आमकां तारता

आमी खुंय कोण कोणांयबरीं नाचता

घोव आमचे बायरीन, कुवेत, मस्कत आस्ता

देवूच जाणां आमी कितें सोंस्ता

सुन : १ - जांती आमगेर केन्नाय येतालो

सून : २ - टांती सगळ्यो वस्तु हाडून दितालो

सून : ३ - बॅनी केन्नाय येतालो-वेतालो

तिगी : - सासुमांयन पुता केलो घोटालो

देवूच जाणां लोकांक कितें दिसलें

जांती, टांती, बॅनी लोचाण हें कोसलें

घोव गांवांक आसल्यार कितेंय घोडचें नासलें

चितलोलें काम रे सारखेंच फोसलें

घोव नासतोच ओशें घोडटा रे पुता

लोक बेस्टो व कोणाचोय दुबाव खाता

देखुनूच आतां आमी गल्फाक वेतां

बोरें आदेव्स तुमकां, बाय बाय टाटा.

('थेंवे' संग्रहातल्यान)

कविता
एकि व्हार्डीक
के. अनन्त भट

होरेतु पुनवे चन्द्रु, होक्कल काळुकी राति ।
होराण झग-मग जावंचे नक्षत्रांची फांति ॥ प. ॥
नीळ मळवा मण्टपु, सहज सिंगारले खांबले ।
होरेतु होकले जोडीक, पळोनु सर्वयि राबले ॥ १ ॥
होरेतान होकलेक किरणांमाळा घाल्ली ।
होक्कल राति लज्जेली चांदण्यांतु ती न्हाल्ली ॥ २ ॥
व्हार्डीक ही पळोनु, दिसली भारी चंदायि ।
मनांतु मस्त खुशीची मेळ्ळी पंचगदायि ॥ ३ ॥
रायु तो पूर्ण चन्द्रु गोमटी राति राणी ।
होरेतु होकल दोगयि, अमर हांगेली काणी ॥ ४ ॥

बालगीतां

अरुण साखरदांडे

१.

नाच रे मोरा नाच

नाच रे मोरा नाच रे मोरा
नाच रे मोरा नाच
गुलाबाच्या झाडार म्हज्या
फुलां फुल्ल्यां पांच

अेक फुल म्हज्या आवयकू
दुसरें म्हज्या बापायकू
तीसरें फुल पैस दिल्ल्या
भांगरा सारक्या भयणीकू
चौथें फुल कोणाक रे
जाणा जाल्यार सांगूच रे
चौथें फुल अपूरबायें
धाकट्या म्हज्या भावाकू

पांचवें फुल सोबीत फुल
पांचवें फुल कोणाकू ?
पांचवें फुल आसुंदी रे
गुलाबाच्या झाडाकू

नाच रे मोरा नाच रे मोरा
नाच रे मोरा नाच
पिसां फुलोवन नाच
गुलाबाच्या झाडार अशींच
फुलां फुलुंदी पांच

२.

चंद्रीममामा म्हजे घरा केन्ना येतलो

चंद्रीममामा म्हजे घरा केन्ना येतलो ?

येतलो रे येतलो रे येतलो रे SSS

म्हजी एक गोड पापी केन्ना घेतलो ?

घेतलो रे घेतलो रे घेतलो रे SSS

येतना तुजी घेवन यो रे हरणाची गाडी

तातून बसून आमी करुंया संसाराची भोंवडी

शारां पळीया, झाडां पळीया, गीत गावया खोशयेचें

चान्नें जशें तुजें हांसता पुनवेराती धवशें

चिचेंच्या झाडाफाटल्यान असो आतां लिपूं नाका

आमचे बरोबर असो मामा आपालिपा खेळूं नाका

अमासेच्या राती लिपून घरा ओगी बसूं नाका

सोदू सोदून दमले आमी आमकां असो हांसू नाका

रुप्यांच्या ताटांत मामा भांगराची वाटी

एकठांय बसून आमी खावया हालवो आनी बर्फी

मामा तुकां आपोवन आमचो ताळो सामको सुकलो

आवय मात विचारता आमकां मामा केन्ना येतलो ?

चंद्रीममामा म्हजे घरा केन्ना येतलो ?

येतलो रे येतलो रे येतलो रे SSS

कविता

गोंयांत वच्चो कवळो

वि. शेट बलराज

कव्यारे कौळ्यारे
गोंयांतु गेल्लोल वे
गोंयांतु वच्चाक या पुताल
वपाक देकील वे ?

अनि वत्तेरि चोंका
पुताल वापाक देखूका
बबोक खेळूंक बौलि अेकि
हाडूंक संगूका

वच्चून अेत्तेरि दीन
पेज अेदि वाडीन
मिरया हापोळु बज्जून
खावूंक तुका दीन

पूतु व्होळ्ळो जत्तोलो
सिकून करबराक वत्तोलो
म्हंतारि हांव जत्तेरि
कुय्यां म्हाका घलतोलो

(' म्हंतारि अज्जि ' संग्रहांतल्यान)

कविता
सोरगु
पी. जी. कामत

बोड करयि, खाड वाडयि
धवें सोडि, कावि काडि
खोलो सोडि, कंवडळु घे
बायलेक सोडि सखी धरि
पूताक सोडि, शिष्यु काडि
घर सोडि, आश्रम बांदि
जेव नाका, भिक्षा घे
न्हाव नाका, स्नान करि
नीदे नाका, शयनाक वच
विडि सोडि, भांगि ताणि
सोरगारि वच, सूख भोगी

(केरळ कोंकणी अकादमीच्या 'दिवटी'
पत्रांतल्यान)

कविता

खेळ

शंकर परुळकार

सगळ्यांत बरो खेळ खंयचो ?

फुटबॉल, क्रिकेट, टेनिस,

बॅडमिंटन ... ..

न्हय.

सगळ्यान बरो खेळ

दाखय-लिपय

दाखय-लिपय

ज्यांका हो खेळ खेळूंक जमना

तांच्याखातीर दुसरे खेळ आसात

१. दाखय, दाखय, दाखय

२. लिपय, लिपय, लिपय

कविता

प्रकाश गं. थळी

आडाय आडाय

त्या म्होंवामुसाक

तो पळय बागेंत

वचूंक भायर सल्ला

साव सुबो पाख्याचो

जीव वतलो !

मूस बागेंत वचून

पाकळयो चुमतलो

म्होंव चोखतलो

पोळें करतलो

खंयतरी !

मनीस म्होंव व्हरतलो

अुरिल्ल्या मेणाची

वात करतलो

ती पेटयतकीर

घात करतलो

पाख्याचो

खंयच्यातरी !

१

नवचंवरगंध धुंद श्वास
विरह विकल मन आस
ऋतु वसंत गीत गायत
कुडींत काम परमळायत.

संस्कृत काव्य

शृंगारशतकम्

भर्तृहरी/रमणी मित्र

२

मंद सुगंध वारो
मनचंवरी फुल श्वास
चंदनशितळ हात हातांत
ऋतु ग्रिष्मराज, मदन रात.

६

जोग्ल चंचळ, स्फूर्तगंध केतकी
जळ छळछळ कुप, मोर क्रीडा रंगली
कामरंगांत दंग दिको रंग-रंगी
पूण विरहभरीत रमणी, ना साथी संगी

३

रात पर्मळीत फुलांची
निर्मळ सुर-सूरांची जाळी
संग रमणो नाजुक गोरी
नजर दिव्यांनी ओंवाळी.

७

मळबांत कुपवृंदांचे गर्जन
भुंयेर तणांकुरांचे नर्तन
मोर-सादांनी धुंद वन
काम-पर्मळीत मदन-मन

४

गालार खेळयता मदन
कुचांचे अमृत आव्हान
कुड शिवरायता सुगंध धन
चंचळ मनी रे काम

८

असूचीत काळोख, मस्त कुपांचे आवाज
जोग ठां भांगर चक् चक्, जळधार साद
अशा वेळार जाय प्रियकर साथ
ना तर रीती रीती ती रात

५

कुपांकुपांची सादून लय
नर्तन करता मोर
पूण रमणीविणें पथिकाक रे
कसलीच ना ओड

९

भायर पावस शितळ, वेंगायता नारो
तिच्या मनात जागता आस म्होंवी
रंगतना गे सर्ग-सारंगी
प्रियकराक दीस रंग-सुरंगी

कविता

सपन

संतोष जगन्नाथ महाले

मळबातल्या चान्यावरी
मन रे म्हजें चान्नेलें
उजवाडाचें शेवणे म्हज्या
हातांक आयज मेळ्ळें
खोशयेचें ल्हारान ल्हार
पायांपोंदा मेळटा
तकले वयलें मळब फकत
दोन बोटां उरता
रुखा मनार फुटलो भोंवर
शेवणी लागली गावंत
साडी सोडून पळटा वारें
खंय रे ताका भान ?
काळजाच्या कुडीतलें
सपन म्हजें सपनेलें
मळबातल्या चान्यावरी
मन रे म्हजें चान्नेलें

कविता

पडझड

निलवा अ. खांडेकार

वाटेर शिंपटिल्ल्या
कांट्यांनी
फुलांची व्यथा
रंगोवन सांगली
रुतूची अेक झूळूक
विरह-गंध लांबयत गेली
पडझडाचो शाप
झाडा-झाडार रिगलो
पानांची सळसळ
ग्रीष्माची शिकार जाली
आनी सूर भरिल्लो
सुकण्यांचो पिको आवाज
चोंचीतूच अुल्लो
चोंचीतूच अुल्लो

गीत

हृथा दर्याच्या पलतडीन
प्रकाश आचार्य

ह्या दर्याच्या पलतडीन
वाट म्हजी पळयता
सुखदुःखाचें हें जिणे
या दुःखांत वावुरता
दाट धुक्यान सूख थंयचें
दिसून दिसना फटयता
सपनांत म्हज्या येवन तें रूप
आस दाखवन भुलयता
सोड रे जिवा मोह आस
वान्सा खोटी खेळयता
मशीब तुजें पलतडीन
वाट तुजी पळयता

कविता

गिन्यान

माया शेलडेकार

हांव बुदवंत म्हणत
रांदचे कुडींत आयलें
तव्या वयले भाकरेन
म्हाका पिशें थारायलें
इस्तांतीवयले डबे
खुद्द खुद्द हांसूं लागले
मेजा वयले ताट पेले
दांत दाखोंवक लागले
रात्रीतल्या लाकडांनी मात
गिन्यान म्हाका शिकयलें

कविता

तूं वचत सावन

नूतन सुखठणकार

तूं वचत सावन

म्हजीं पावलां म्हजेचकडें उल्ल्यांत

तांचो आवाज तुकां आयकूंक येता ?

तूं वचत सावन

म्हजे जिवेक सामको सुसोग मेळळा

तिज्या अुतरांचो तुकां उमडास जायना ?

तूं वचत सावन

म्हजीं दुकां म्हाकां वेंग मारुन आसा

तांकां पयसावचीं अशें तुकां दिसना ?

तूं वचत सावन

तुज्यो यादी मात काळजान उल्ल्या

व्हरुंक तूं तांकां एकदांय कित्याक येता ?

कविता

मातयेक लेगीत

माया सरदेसाय

ह्या जुल्माच्या धपक्यांनी

काळजाक पडपाची चीर

चीर पडलीना

पुण जाले जायते कुडके

तेयबी गेले शेवटत धर्तरेर

तरीय कोण ते अखलीनात

ते पावसाच्या क्षरीभशेन

वतात जिरुन धर्तरेत

आनी ह्या मातयेच्या जमनीक लेगीत

फुटूना काळीज

कविता

मोनो मोग

शकुंतल आरसेकार

अशें कशें मन म्हजें

म्हजे म्हाकाच उमजना

मोग हांवें दिला तुका

अुवतो करुंक समजना

दोळे भरुन पळोवक तुका

हांव अशें आशेतां

पुण तुजेर नदर मारुंक

हांव तशेंच भियेतां

अेकूच अुतर मोगाचें

अुलय आनी खोशी कर

आशेलेल्या काळजाक ह्या

अचळय तुजे वेंगेंत धर

कविता

कष्ट जालें

रत्नाकर आनंद शणै

माया पासु इतुलो वट्टि हुमटांवचे कष्ट
चोयि चोयिले कडेन दिसुनु येता स्पष्ट !
हें रुप वगि सराक तुटचें मट्टाक ना
कोणयि जावो, कोणालेयि कट्टाक ना
एकलेय चोयीले ना तांगतागेलें अदृष्ट !
लागि आशिले, वता राबतात पळयनाशि
जावचे आशिले जावनु वता, आमका कळयनाशि
नसीब चोयना म्हणता पेल्यालो फायदो नष्ट
चांग वायट जालें म्हणु हात पाय घालचे न्हंयि
कष्ट सूख येवचें मनुषाक आयचें कालचें न्हंयि
माक्षि माक्षि बदलता जीवन पुस्तका पृष्ट !

(' घालोलो घासु गिळच्याक सोगे ' संग्रहातल्यान)

नवीं पुस्तकां

भितरलें तुफान

जे. वि. मोरायश

कोंकणीतले अेक नामनेचे कवी जे. वि. मोरायश हांगेलो हो दुसरो कविता संग्रह. 'नवी होंकल' हो तांचो कविता संग्रह पांच वर्सां आदीं उजवाडाक आयिल्लो. हो संग्रह कन्नड आनी नागरी अशा दोनूय लिपींनी छापला. संग्रहाचें संपादन जे. स. स्वामी सुप्रिय हाणीं केलां आनी संग्रहांत तांचे संपादकीय प्रस्तावनेचो आस्पाव आसा. धर्म, देशाभिमान, निसर्ग, कवी-कविता, मोग, विडंबन अशे विशया प्रमाण विभाग पाडून वोंट २८ कविता उजवाडायल्यात. प्रकाशक : पुनव प्रकाशन-मंगळूर ५७५ ००२. पानां : १२०, मोल : २० रुपया.

जनल

दत्तकुमार व्यं. कामत

कोंकणीत सातत्यान कविता बरोवपी तरुण कवीमदलो दत्तकुमार कामत हो अेक कवी. हो तांचो पयलोच संग्रह. संग्रहांत ५४ कविता आसात. भुरग्यांखातीर आशिल्ल्या विभागांत ५ कविता आसात. प्रस्तावना पुंडलीक नारायण नायक हांगेली आसा. मुखचित्र : पुर्णानंद अ. खांडेपारकार. प्रकाशक : श्री गणेश प्रकाशन, ३०७, खलप मनशन, वास्को डी गामा, गोंय. पानां : ७४, मोल : ४ रुपया.

थेंवे

तोमाजिन्यू कार्दोज

कोंकणीतलो नांवाजतो तियात्रीस्त आनी कमी तोमाजिन्यू कार्दोज हांचो हो कांतारांचो संग्रह रोमी लिपींत उजवाडाक आयला. देगवेगळ्या विशयावयल्या १०० कांतारांचो हातून आस्पाव केला. फा. फ्रे. जी. जे. डी. कोस्ता हांची प्रस्तावना आसा. मुखचित्र दिगंबर शिंगबाळ हांगेलें. प्रकाशक : अमर प्रकाशन, कांदोळे-गोंय, पानां : १२०, मोल : ७ रुपया.

किरकिर

पी. एन. शिवानन्द शणै

२७ पानांचे हें सुपुल्लें पुस्तक केरळ कोंकणी अकादमीचें चवथ प्रकाशन जावन आसा. ह्या पुस्तकाक आनन्दन एन. एन. हांची प्रस्तावना आसा. मोल : ४ रुपया.

घालोलो घासु गिळच्याक सोणि

रत्नाकर आनंद शणै

हें एक कवन रुपक, केरळ कोंकणी अकादमीन उजवाडायलां. पानां : २७, मोल : ३ रुपया.

गोलगोथा

एम. गोविंद पै

भगवान जेजू ख्रिस्ताच्या निमण्या दिसांचेर आदारलेल्या ह्या काव्याचो अणकार एम. गोविंद पै हाणी केला. तर्जुमो-अेडवर्ड नोरोन हांगेलो. अणकार कन्नड आनी नागरी लिपीन अेकाच पुस्तकांत उजवाडायला. प्रकाशक : कोंकणी संस्थो, सां लुविस कॉलेज, मंगळूर. मोल : ५ रुपया.

चेंडुची भोंवडी

भिकाजी घाणेकार

कोंकणीतले गीतकार डॉ. भिकाजी घाणेकार हांगेलें हें भुरग्यांखातीर कवितच पुस्तक. तें 'गलीवर ट्रॅव्हलस' चेर आदारीत आसा. प्रकाशक : सुनंदा प्रकाशन-पणजी गोंय, पानां : ३८, मोल ३ : रुपया.

अनंत धन

रत्नाकर आनंद शणै

देगळूरचे 'कोंकणी लव्हर्स' हे संस्थेन हें पुस्तक उजवाडाक हाडलां. पानां : ३०, मोल : ४ रुपया

कवितांचो तुरो

मोरेन द सौज, एस. जे.

रोमी लिपयेंतल्या 'दर म्हयन्याची रोटी' नेमाळ्याचे संपादपी मोरेन द सौज एस. जे. हांगेलो हो रोमी लिपयेंतलो कवितांचो झेलो. फादर निकोलाव पेरेरा हांगेली पुस्तकाक प्रस्तावना आसा. उजवाडावपी : रोमी प्रकाशन-गोंय, पानां : १८८, मोल : छापूंक ना.

खेळणीं

भिकाजी घाणेकार

भुरग्यांखातीर बरयिल्ल्या ल्हान ल्हान कवितांचे डॉ. भिकाजी घाणेकार हांगेलें हें पुस्तक शणै प्रकाशन, वेलींग हाणी उजवाडायलां. पानां : २८ मोल : ३ रुपया

धालां

श्याम वेरेंकार

गोंयातले लोकवेदाचे अभ्यासक प्रो. श्याम वेरेंकार हाणी 'धालो' ह्या लोकगीतांचें केल्लें संकलन आनी संपादन, कोंकण टायम्स, पब्लिकेशन बेती, बार्देश, गोंय हाणी उजवाडाक हाडलां. काणकोण, जांबावली, केपें, शिरोडें, मंगेशी, वळवय, सावय-वेरें हांगच्या वाठारांतल्या धालांची हीं पुंजावणी आसा. पुस्तकाक 'सकयां साद धाला मे' हीं बरोवप्याची प्रस्तावना आनी टिपा आसात. मुखचित्र : दिगंबर शिंगबाळ, पानां : ११०, मोल : १० रुपया.

श्रीमद् भगवत गीता

बी. वि. बाळिगा

मंगळुरचे कोंकणींतले नावाजते साहित्यिक आनी 'पंचखादाय' नेमाळ्याचे संपादक बी. वी. बाळिगा हाणी श्रीमद्भगवद्गीतेचो कोंकणी अणकार केला. (हाचेआदीं भगवद्गीतेचे कोंकणींतल्यान पद्यान वा गद्यान अणकार-शणै गोंयबाब, बंगले नारायण कामत, मंगेश रामकृष्णा तेलंग, शिर्षिरी केशव प्रभु, प्रभानंद स्वामी, बाकीबाब बोरकार, इन्द्रकांत वासुदेव शणै, एन. लक्ष्मीनारायण भट, आर. अनंत भट हाणी केल्यात.) हो अणकार नागरी आनी कन्नड अशा दोनूय लिपीन वेगळ्या दोन पुस्तकांनी प्रकाशित जाला. नागरी लिपींतलो अणकार, केरळ कोंकणी अकादमी-कोरन हाणी उजवाडाक हाडला. पानां : १३० आनी मोल : ८ रुपया. कन्नड लिपींतलो अणकार के. बी. गोविंद राव, कालीकत-केरळ हाणी प्रकाशित केला. मोल : ६ रुपया.

RURAL DEVELOPMENT AGENCY - GOA

Helps the unemployed rural youths by imparting vocational training in various trades, such as Embroidery, Tailoring, Carpentry, Motor Mechanic, Pottery etc., of 6 to 12 months duration. During the training period stipend of Rs. 50/- to Rs. 100/- per month is paid.

On completion of the training, the Agency further assists to provide tools and equipments to start one's profession to earn their livelihood by granting subsidy of 33 1/3% limiting to Rs. 3,000/- on capital cost and the balance by loan of financing institution at low rate of interest.

For further details, contact the nearest Block Development Officer or the Rural Development Agency Panajim - Goa

Issued by :

RURAL DEVELOPMENT AGENCY -

RITU MAY JUNE 1984

OVER THE YEARS

Over the years we have been creating, developing and implementing excellent new ideas in banking.

Concepts like the Pigmy Deposit, All women's Branches, Gobar Gas Projects, Farm Clinics, Rural Branch banking, Farm Information Exchange Clubs, and now Social Forestry .....

We are proud of our past,
but we are not satisfied.

We have to do much more.
Help us mobilise resources for national development.

SYNDICATE BANK

Dedicated to the needs of the nation